

lékváros kenyér — az érte járó apai fenytés... a trágyacsúszás, a svábok — s az érte kapott megalázó, igazságtalan pofon... s most a mesgyekaró leverése, a legnagyobb öröm... Mint három mozzanat egy-egy határkaró volt élete mesgyéjén. Örömmel gondol arra, hogy ő már nem másnak a lékváros kenyéréért dolgozik, hanem a gyermekeiért. Tudja, hogy ezentúl lealázó pofonok nem csattanának a dolgozó arcán, hisz öntudatos, szabad népek hazájában él. S mindének felett, ott áll a mesgyekaró, a verejtékezők diadalát hirdető vaióság.

## VÁLASZ AZ AMERIKAI OLVASÓNAK

Irta: Tajgin Iván

A »Noyoje Vremja« folyóirat május 15-iki számában megjelent egy cikkem »A demokrácia fejlődése Kelet-Európa országaiban« címmel. Főben rávilágítottam arra a kérdésre, hogy Lengyelország, Jugoszlávia, Bulgária, Csehszlovákia és néhány más ország háború utáni életük kiépítésében miért nem óhajtának az »angolszász demokrácia« útján haladni, hanem inkább önálló utakat keresnek. Hangsúlyoztam a cikkben, hogy Kelet- és Délkelet-Európa népei kritikus szemmel néznek London és Washington bölcsességére, mert az »angolszász demokrácia« formája egész sor gyanakvó kérdésre készíti őket. Azután körvonalaztam néhányat ezekből a kérdésekből, amelyek Angliára és az Egyesült államokra vonatkoznak.

A »Boston Sunday Globe« c. amerikai lap május 19-i számában közölte kérdéseim tartalmát és Mister Nelson Perkins, a lap olvasója, aki Alerton városban (Massachusetts államban) Wodswotstreet 9 sz. alatt él — elhatározta, hogy válaszol egy levélben, amelyet a cikk írójához és a lap szerkesztőségéhez címez. Levele »amerikai felelet a szovjet kérdésekre« címet kapta. Hét pontból áll, és hét kérdésre adnak feleletet, a cikkemben feltett kérdésekből és a bosztoni lapban közöltekből, amelyet mister Perkins kivágott és mellékelte a levélhez.

Felsoroljuk a cikk kérdéseit és Mister Perkins feleleteit.

**Első kérdés:** Miért vannak a földgolyó leggazdagabb országában (azaz az Egyesült Államokban) állandóan milliós munkanélküli tömegek a válság idejében pedig a lakosság jelentős része válik munkanélkülivé?

**Mister Perkins válasza:** Ez részben rendszerünk következménye. Állandóan javítjuk. Most már nem állnak a dolgok olyan rosszul, mint azelőtt és nem sokára megszűnik a munkanélküliség. Államunkban az emberek nem kell dolgozni, ha nem akar. Ha óhajtja, munkanélküli is létezhet, mert szabad ember. Sok bejegyzett munkanélküli a neki tetsző munkalehetőségre vár. Senkisé nem kényszeríti őket, hogy elvállalják az első kínáló munkát. De tekintet nélkül arra, mi magunk is sokszor feltesszük magunknak ezt a kérdést, amit Ön az I. szám alatt említ.

**Második kérdés:** A demokratikus törvények névleges megállapításai ellenére, miért sajtózzák az Egyesült Államokban a nőket a lekezegetlenebb megkülönböztetéssel egészen a »hinch« barbár alkalmazásáig?

**Mister Perkins válasza:** A felsorolt tünetek csak kis arányban fordulnak elő. Ezek a fanatikusok szövetségei, akik ezt a gondolkodást még az amerikai polgárháború idejéből örítették meg. De még ezeken a

kis területeken is javul a négerekkel való viszony. Sajnáljuk, hogy ezek a tényezők léteznek, de csak az emberek jelentéktelen kisebbsége cselekszik így, a tudatlanok és a felvilágosulatlanok.

*Harmadik kérdés:* Miért nem képesek az Egyesült Államok hatóságai likvidálni országukban a gangszereket?

*Mister Perkins válasza:* Állandóan igyekezünk ezt elérni. A szenzációkat használó lapok fűjják fel ezt a kérdést. Tudjuk, hogy a gangszerekről sok híradás tiszta kitalálás. És Ön hisz ebben?

*Negyedik kérdés:* Miért tanúsít Washington Londonhoz hasonlóan, olyan iurcsa magatartást Franco kormányával szemben?

*Mister Perkins válasza:* Kormányunk nincs azon a véleményen, hogy Franco veszélyt jelenthet az egész világnak. Nem rokonszenvez Franco zsarnok uraimával, de népünk semmi hajlandóságot nem mutat azíránt, hogy egy kereszties-hadjáráthoz hasonló háborút indítson.

*Ötödik kérdés:* Az Egyesült Államok miért részesítették és miért részesítik Kínában mindig nagyobb előnyben a konzervatív elemeket, a haladó népi erőkkel szemben?

*Mister Perkins válasza:* Mert az Egyesült Államok azon a véleményen vannak, hogy a haladó erők harca egy álcázott mozgalom, Oroszország uralomrajuttatásáért Kínában, és talán éppen így is van.

*Hatodik kérdés:* Miért indítottak az Egyesült Államok most Németország és Japán végső legyőzetése után olyan nagy hájszát a bázisokért a világ minden táján? Ki ellen tartják szükségesnek ezeket a bázisokat?

*Mister Perkins válasza:* Ugyanezen célból Oroszország is »hájszával« foglalkozik határai kiszélesítése érdekében és hogy biztosítsa magának a szomszéd népek kormányainak »barátságát«. — másszóval, kormányunk elővigyázossági intézkedéseket tesz egy a mostanihoz hasonló háború elkerülése érdekében. Ez emlékeztet a franciákra, akik felépítették a csodálatos Maginot-érvonalat az első világháborúban, hogy ezáltal kijűnő védelmük legyen a második világháborúban. Csakúgy, mint az Önök kormánya, a miénk sincs azon a véleményen, hogy a béke biztosítékául elegendők csupán a morális zálogok — a barátság, tisztesség stb.

*Hetedik kérdés:* Az Egyesült Államok miért nem találták célszerűnek az atombomba titkát megosztani a többi békeszerető néppel?

*Mister Perkins válasza:* Azért, mert kizárólag a célból dolgoztunk rajta, hogy befejeződjék a háború és polgáraink millióinak halálát kikerüljék a Japánba való behatolás alkalmával. Az atombombát sem népünk sem kormányunk nem tekinti használatba bocsátható fegyvernek, vagy tenvegetésnek, követelésünk elérésére. Ha bizonyosak volnánk abban, hogy mások is így cselekednének, és beszüntetnék a kutatásokat, mi a tengerbe hájítanánk ezt a titkot. De másokkal megosztani egy titok erejét, amely azután téged is megsemmisíthet — erre Oroszország sem volna hajlandó.

Válasza befejezésűl mister Perkins a tréfás fölényesség hangján még hozzáfűzi: »Ime feleltem a kérdéseire, vajjon ki meri-e nyomtatni őket, az Ön kérdésével együtt a »Novoje Vremja« folyóirat hasábjain?« Azután »fogad« arra, hogy folyóiratunk nem meri ezt megtenni kormányunk engedélye nélkül. Végül kárörvendően így fejezi be: »Én, az Egyesült Államok szabad polgára, azt irhatok, amit akarok és azt nyomtatásban is láthatom.«

Csalódást kell okoznunk Mister Perkinsnek, Elvesztette a fogadást.

A »Novoje Vremja« folyóirat szerkesztője az Egyesült Államok »szabad polgára« levelének vétele után (amely csak úgy mellékesen megjegyezve, több mint két hónapig utazott Moszkvába) magához hívatott és így szólt:

— Nem írta pár szót Mister Perkins fejtegetései kapcsán?

— Én pedig így válaszoltam:

— Jó, majd frok.

Ezre, kimerült a beszélgetésünk erről a témáról. Így oldják meg a szovjet szerkesztőségekben a hasonló kérdéseket. Nem tudom megmondani, hogyan oldják meg azokat a »Boston Sunday Globe« szerkesztőségében, és nem tiltakozom, ha Mister Perkins megpróbálja közölni a válaszunkat a folyóiratban, vagy egy másik amerikai lapban.

Ez cikkem születésének története.

★

Nem ismert előttem Mister Perkins társadalmi állása, sem foglalkozása, sem politikai meggyőződése, mégis nagy érdeklődéssel olvastam levelét. Mr. Perkins levele után itélve valószínűleg tipikus »átlag-amerikai« egy azok közül, akik mindennap hallgatnak rádiót, olvasnak újságot, lekednek a hollywoodi csillagokért és az idegen országok iránt is mutatnak némi érdeklődést, akiknek viselkedése az amerikai lapok beállítása szerint agresszívnek tűnik. Mr. Perkins szemmel láthatóan nem rossz ember, nem ismeretlenek előtte a szénczések, és a vágy, hogy rendezettebbnek lássa a világot, mint most. Ezért, ha nem tévedek Mr. Perkins megítélésében, szívesen beszélgetnék vele őszintén, némi időszerű kérdéssel.

Először is róla, magáról, Mr. Perkins tekintet nélkül szerénységére, kétségkívül fontos személyiség. Az Egyesült Államokban nagyon sok hozzá hasonló van — milliók, tízmillió. Vállukon nyugszik az amerikai gazdasági és politikai élet hatalmas gépezete. Ezek a Mister Perkins-ek együttvéve nagyon nagy erőt jelentenek, és ez az erő jótékony hatást gyakorolhatna országuk politikai életére és az egész világ sorsára, ha elméjének élessége megfelelt volna szíve jóságának. Ám sajnos, ez nincs így.

Vegyük pl. Mr. Perkins előbb felsorolt fejtegetéseit a munkanélküliség kérdéséről. Ezek nagyon jellemzőek. Egyrészt Mr. Perkins lekelesen utal, hogy minden amerikai »szabad ember«, hogy »ha nem akar, nem kell dolgoznia«, »ha óhajt akkor munkanélkül is létezhet«. De közben megfélekedzik egy igen fontos csekélyesérről: így csak abban az esetben cselekedhet a »szabad« amerikai, ha elegendő dollár van a zsebében. Másrészt viszont Perkins a tömeges munkanélküliség miatt aggódva, a munkanélküliséget szörnyű szociális bajnak tartja és csak illuzorikus reménnyel vigasztalja magát, hogy »nemsokára egyáltalán nem lesz munkanélküli« — annak ellenére, hogy sem a múlt, sem a jelen nem indokolják meg a jövő kilátásainak ilyen megítélését. Jellemző, hogy még Mr. Perkins sem hisz ebben teljesen, mert így beismeri, hogy a munkanélküliség »részben rendszerünk következménye«.

Igy szólva, Mr. Perkins felfedezi, hogy az igazságnak egy kis sugara behatol lelkivilágába, de a teljes igazságot még nem látja be és nem érti, hogy a munkanélküliséget semmiképp sem lehet elválasztani az Amerikában fennálló rendszertől. Ha megértené ezt, sok valóban sok dolog megvilágosodna előtte úgy külső, mint belpolitikai téren. Akkor valószínűleg valamennyivel más hangja lenne levelének. Kíváncsinos volna, hogy Mr. Perkins minél gyorsabban végiggondolná a dolgokat és hogy uyezett földjeinek milliói és milliói — az átlag-amerikaiak is megtennék.

És mit mondhatunk Mr. Perkins fejtegetéseiről a négerek helyzetét illetően? Szép tőre, hogy nem helyesli a négerek illozúzését, de nem helyes, hogy igyekeznek szemethunyni a baj valódi méretei felett. Vajjon Mr. Perkins szerint nem ismeretes az a tény, hogy a déli államokban a negereket megfosztották szavazati joguktól és hogy a megbélyegzés és elnyomás legkülfömlébb módszereinek vetették alá őket.

Es vajjon az a tény is ismeretlen előtte, hogy az északi államokban az »átlag-amerikai« színtén alárendeit fajnak tekinti a néger, tilos számukra a belepés a káveházba, vendég-ökbe s elegendő, hogy egyetlen néger telepedjen le Newyork bármely előkeő negyedében, a négyed egyszerre »fertözött« területé válik és a fehér lakosság menekül onnan.

Amint tudjuk, az Egyesült Államokból éppen az utóbbi napokban érkeznek igen sötét hírek e tekintetben. Elegendő a négy néger meggyilkosát említeni a Georgia államban. Mr. Perkins valószínűleg mélyen felháborodott ezen a gaztetten. Ilyen érzések hatják át reméliük sok más földijét is. Tiltakozásuk a négerok megbélyegzése miatt nem jelentenek újdonságot az Egyesült Államokban. A haladó Amerika már nyolcvan éve lázad ez ellen. A megbélyegzés mégis folyik tovább és még egyetlen amerikai kormány sem tett ez ellen valóban eredményre vezető intézkedéseket. Miért?

Világos, hogy itt nem lehet csak »kis területekről, fanatikusok elszáratelt egyesületeiről« szó, akik megőrizték ezt a gondolkodást, még az amerikai polgárháború idejéből, ahogy Mr. Perkins igyekezik meggyőzni bennünket, hanem valami sokkal komolyabb ok látszik közre. Mélyebb természetű szociális bajról van szó, való okai pedig (úgyisintén a rangszterek létezésének is) sokkal érthetőbbé válna Mr. Perkins előtt, ha elmélyítené azokat a gondolatokat, amelyek a munkanélküliséggel kapcsolatban nyüzögnek fejében.



Térjünk most át a külpolitikára. A Francoról, Kínáról, bázisokról és az atombomba titkáról szólo kérdésekre feleelve, Mr. Perkins minden egyes esetben különleges magyarázatot keres. A Francoról és az atombombáról szólo kérdést két külön kérdésnek tekinti. Kívülről ez így is látszik, de valójában az összes feltett kérdések szoros kapcsolatban állanak és mind egy közös problémához vezetnek: hová visz az Egyesült Államok útja.

Roosevelt külpolitikája arra törekedett, hogy megszilárdítsa az Egyesült Államok együttműködését a Szovjet szövetséggel és Angliával és hogy barátai megegyezés szellemében oldja meg a feamerülő vitás kérdéseket. Ez a politika előrelátó és sikerés volt és ennek alapján biztosították a szövetségesek győzelmét Németország és Japán felett. De Roosevelt halála után, külfösképen a háború befejezésével ez a politikai vonal mindjobban eltért eredeti irányától. Amikor elmúlt a háborús vihar az Egyesült Államokban és Angliában, felütöttek fejüket a reakciós elemek, akik erős nyomást kezdtek gyakorolni a kormányra. Ezek a reakciós elemek nem óhajtják az együttműködést a Szovjet-öövetséggel és a többi demokratikus állammal, ellenkezőleg, igyekeznek saját akaratukat rájuk kényszeríteni. Egy angol-amerikai blokk alakítását tűzték ki célul, amelyben az Egyesült Államok vinnék a főszerepet és befolyásukat kiterjesztenék az egész világra. Az Egyesült Államokban ma olyan vélemények is hallatszanak, hogy az emberiség a második világháború után állítólag egy »amerikai korszakba lépett«.

Milyen utakon indultak el a reakciós elemek, hogy céljaikat elérjék? Két útvonalon.

Elsőször a reakciós elemek megszervezése és megerősítése a hozzájuk hasonló országokban. Így járnak el Spanyolországban, Olaszországban, Franciaországban, Németországban, Kínában, Japánban, Közép és Kelet-Európában. Ime mi az oka annak, hogy Washington ilyen türelemmel viselkedik Franco iránt, annak ellenére, hogy uralma megszüntetésére nem kellene újabb háborút kezdeni, — amint attól, Mr. Perkins fél, — elegendő volna a spanyol fasizmus nemzetközi elszigetelése. Ime mi az oka annak, hogy Washington segíti a reakciós elemeket Kínában. Mr. Perkins, aki az amerikai lapok szenzációból él, attól fél, hogy Kínában a »háradó erők harca« Oroszország uralomra jutását segítené elő. Vajon ő komolyan hiszi-e azt, hogy egy óriási országban, amely több mint négyszázmillió lakost számol, és lakosai már felvilágosítottak a tudatos életre, olyan könnyű uralomra jutni? Mindenesetre tény, ami tény. A Szovjet hadsereg Japán legyőzése után azonnal elhagyta a kínai területet, az amerikai hadsereg pedig még ma is ott van, segíti a kínai reakciókat és a polgárháborút az országban. Mi a véleménye erről Mr. Perkinsnek? Másodszor, a reakciós elemek az Egyesült Államoktan világhuralomra törekcsenek. Ezért van szükségük atombombára, bázisokra, bázisok százaira, a földgolyó minden részén. Mr. Perkins ezt állítja: »Sem népiünk, sem kormányunk az atombombát nem tekinti használatba bocsátható fegyvernek, sem fenyegetésnek követelésünk elérésére.« Akkor miért gyártják az amerikai gyárak még a mostani békeviszonyok közepette is százszámra az atombombát? Miért költenek erre annyit? Mr. Perkins a bázisokat illetően is azona a véleményen van, hogy azok az Egyesült Államoknak a támadás elleni védelmi szolgálnak. De felmerül a kérdés: milyen összefüggésben állnak az Egyesült Államok biztonságával az Izlandon, Azóvi-szigeteken, Sziciliában és a Közélkeleten levő támaszpontok?

Nem, a dolog sokkal bonyolultabb, mint ahogy az Mr. Perkinsnek tűnik. Mi szovjetemberek úgy látjuk, hogy az Egyesült Államok reakciós erőinek, bár nagyon befolyásosak, mégsem sikerült teljesen alárendelni az amerikai kormányt. Mée csak harcolnak ezért. A harc eredménye jelentős részben attól függ, hogy a Mr. Perkinsek miféle milven álláspontot foglalnak el és akik — ebben mélyen hisznek — nem óhajtának semilyen újabb háborús katasztrófát. Ha a Mr. Perkinsek már most meglátják a fenyegető veszedelmet, úgy kihasználnák hatalmi erejüket a béke és nemzetközi együttműködés érdekében, különösképpen pedig az Egyesült Államok a Szovietszövetség és Anglia együttműködése érdekében: Amerika, Anglia és a többi ország reakciós elemei vereséget szenvednének és az emberiség előtt valóban kedvező kilátások nyilvánának a jövőben.

De, ha a Mr. Perkinsek rádiójuk és sajtójuk hangjától elringatva az Egyesült Államokat kiválasztott országnak tekintik, mely arra hivatott, hogy átvegye az »erkölcsei vezérletet« az egész világ fölött, ha a Mr. Perkinsek abban a hitben lesznek, hogy a Szovietszövetség el akarja nyelni Kínát, vagy meghódítani Európát, ha a Mr. Perkinsek harviák magukat holmi megvesztegethető fiúkászoktól horogra fogni, akkor valóban elhiszik, hogy a világot állítólag »vörös imperializmus« fenyegeti — és akkor a reakciós elemek Amerikában, Angliában és a többi országban érvihetik a győzelmet s kellő pillanatban egy új háború ténve elé állíthatják a Mr. Perkinseket

A sok számú Mr. Perkinsek felelőssége most nagyon nagy. Mi szovjetemberek reméljük, hogy méltóak lesznek erre a felelősségre.

★

Várható, hogy Mr. Perkins erre így szól: »Ti állandóan az amerikai reakciósook agresszív törekvéseirő, beszélek. — hát jó, és mik a ti szándékaitok? E tekintetben is elég gyanakvással viseltetnek az emberek a mi államunkban!«

Mi sem könnyebb, mint erre a kérdésre válaszolni. Nem bocsátkozunk általános természetű vitába, ami legkevésbé sincs invyükre az amerikaiaknak, hanem a következő tényállásra hívjuk fel Mr. Perkins figyelmét:

1. A Szovjet-köztársaság 1917 októberében a »béke« jelszava alatt született és a következő években is a legkülönbélebb helyzetekben és a legeltérőbb körülmények között következetesen a béke politikáját folytatta. A Szovjetszövetség először látta meg a fasiszta agresszív fenyegető voltát és igyekezett ez ellen egyesíteni az összes békeszerető erőket. Amikor pedig a hitleri Németország megtámadta a Szovjet-szövetséget — a szovjet nép kihúzta kardját a hüvelyből és minden erejével az ellenség ellen indult — amint ismeretes — egész Berlinig.

2. A Szovjetállamban nincsenek osztályok, melyek nyereszkeskedhetnek a háborúban. A Szovjet-földön csak munkásság, parasztság és értelmiség van, akiknek a béke biztosítja a boldog életet, a háború pedig csak a legnagyobb szenvedéseket jelenti.

3. A Szovjetunió háború utáni feladatai elsősorban a háború okozta sebek gyógyításából állanak és a nemzetgazdaság továbbfejlesztéséből, ami biztosítja a lakosság életszínvonalának emelését. Valójában ezek a nemzetgazdaság új öt éves tervének feladatai. A Szovjetunió egy egész világgrés, a természet mindenajta kincsével rendelkezik. Forrásait és lehetőségeit fejlesztve sikeresen tudja az előtte álló feladatokat megvalósítani. Maga a szovjet föld hatalmas és gyorsan növekvő piac a szovjetipar számára, a belső piaccal szemben az árukivitel csak másodrendű fontosságú. A mostani öt éves terv megvalósításához, valamint az összes további tervekhez államunknak békére van szüksége.

Megkérném Mr. Perkinst, hogy legalább ezekről a tényekről gondolkozzék és hogy feleljen saját magának ezekre a kérdésekre: lehetnek-e egy ilyen országnak agresszív szándékai? Mi célból lennének? Nem sokkal helyesebb azt a következtetést levonni, hogy egy ilyen országnak az az érdeke, hogy minden erővel a béke megőrzésére törekedjék?!

Igen. A Szovjetunió a béke előharcosa volt és maradt. Mr. Perkins meg lehet győződve róla, Természetesen a Szovjet-Unió kötelees határai megvédéséről gondoskodni és arról, hogy a szomszédországokban baráti kormányok legyenek. Országunknak kötelessége gondoskodni arról, hogy katonai tekintélye legyen. De mi ezen a szokatlan, különösen, ha tekintetbe vesszük a jelenlegi nemzetközi helyzet bizonytalanságát és azt a tényt, hogy van aki fegyvert csörget és nyílt fenyegetéseket szór országunkra. Képzem el Mr. Perkins egy ilyen helyzetet. Tegyük fel Amerikában kiépül egy szörnyű katonai állam, hasonló a hitleri Németországhoz. Egy emberöltő alatt ez az ország kétszer is behatol az Egyesült Államokba, mondjuk Mexikón és más szomszéd országokon át, akik együttéreznek vele és segítségére vannak. A második világháború alatt az agresszív ország hadserege Washingtonig és Newyorkig érne és csak az amerikai nép páratlan hősiessége, életük millióit áldoz-

va és milliárd dollár vagyonokat elvesztve menti meg hazáját a pusztulástól, és rabságtól. A legnagyobb erőfeszítés után néhány más néppel együtt az Egyesült Államoknak végül is sikerül a támadót visszaverni és területét elfoglalni. Mindezt képzelje el magának Mr. Perkins és tegye fel a kérdést: ilyen körülmények között természetes volna-e, ha az amerikai nép kétszeres gondot fordítana határai megvédése és a szomszédos országokban baráti kormányok létesítése érdekében? Nem volna-e érthető az is, ha az amerikai nép gondoskodna arról, hogy váratlanul semmilyen esemény ne érhesse.



Még egy utolsó megjegyzés. Mr. Perkins levelében fogadást köt, hogy a »Novoje Vremja«-nak nem lesz bátorsága levelét leközölni. Uj-ból ismételiük, a fogadást elvesztette. Kérdésemre adott válaszait a cikk elején felsoroltuk, viszont azt a cikket, amely Mr. Perkinst levele megírására készítette, sehol sem közölték teljes egészében az Egyesült Államokban, csak egyes lapok hoztak rövid, nem mindig pontos kivonatokat belőle. Reméljük, Mr. Perkins (és nemcsak ő) le tudja vonni ebből a szükséges következtetéseket.

## A DUNA-KÉRDÉS

Irta: Sulhóf József

Az ez évi április—májusi és június—júliusi párizsi négyhatalmi értekezle-  
ten, a Balkán-államok békeszerződésének előkészítése során felmerült a Du-  
na-kérdése is. Megoldása súlyos nehézségekbe ütközött, mert a támadásra ké-  
szülő imperialista reakció a békeszerződéseken keresztül akarja visszaszerezni  
hatalmi támaszpontjait Közép- és Délkelet-Európában.

Addig, amíg a Földközi-tengeri útvonal meg nem nyílt a Suez-i csator-  
nán keresztül, Anglia csupán az európai egyensúly érdekében tartotta fent tá-  
maszpontjait a Balkánon és a Dunán, amely Európa ezen részének kulcsát je-  
lentí. A gyarmati vonal megnyitása óta még fontosabb szerephez jutott az im-  
perialista erőviszonyok kiegyensúlyozása a Dunán és a második világháború  
után egy újabb imperialista hatalom, az Egyesült Államok lépett fel ennek a  
politikának a védelmében. Az amerikai imperializmus nemcsak angol nyomon-  
kon halad, hanem egyben felhasználja a gyengülő Brit birodalmat eszközzül,  
hogy annak hatalmi állásán keresztül valósítsa meg és építse ki világuralmi  
helyzetét. Folytatja a bekerítési és bekelelési politikát az egyensúly és ellen-  
súly megteremtésére.

Az imperializmus ugyanazokkal az eszközökkel és ugyanazon népek ellen  
lép fel a Dunán most, mint százharminc év előtt. Főcélja ma is az, hogy rá-  
erőszakolja akaratát ezekre a népekre és így a legnagyobb előnyöket élvezze  
a legkisebb ellenállógatások ellenében. Egyben felkészül arra is, ami az im-  
perializmus természetében rejlik: a várható összetűzésekre és ugyanakkor,  
amikor kereskedelmi támaszpontokat épít ki a tőke hatalmi állásának megerő-  
sítésére, egyben katonai támaszpontokat is gyekszik előkészíteni.

## A NEMZETKÖZI DUNABIZOTTSÁG

A Duna nemzetközi jelentősége természetesen a tőkés rendszer fellö-  
désével párhuzamosan növekedik. Az addigi gazdasági helyzetben, a kibéni  
gazdálkodás kereskedelmi forgalmában a Dunának nem volt különösebb jelen-  
tősége, sőt az emberi erővel vontatott hajók forgalma nem is biztosított alkora